

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

179. Quæ sit forma provisionis Ecclesiarum parochialium non unitarum monasterio, collegio &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Questio 176. Sub qua formula impetretur à sede Apostolica parochialis vacans, ob non servatam formam in ejus provisione præscriptam servari à Trid. & Pio V.

Respondeo: Etsi non prohibeatur, quin & consultius fortè sit; non tamen opus est in supplicatione Papæ porrigendâ exprimere distinctè ac præcisè causam, propter quam, vel in quo forma dicta servata non fuerit, sed sufficit Pontificem in genere intellexisse istius formæ non observantiam, ut usus Dataria hæbet. Corrad. *loc. cit.* quin etiam n. 28. exhibet istiusmodi supplicæ formulæ. Requiritur tamen postmodum coram iudice Executore verificare defectum prædictæ formæ, qui primo & ad amissim erit verificandus per impetran-tem. Corrad. *cit. num.* 28. citans pro hac re decis. plures rotæ. Anchar. *conf.* 254. n. 3. Innoc. in c. *super his. de accus.* & alios *cit.* à Paris. *de resign.* l. 11. q. 14. num. 9.

Questio 177. Num Ecclesia parochiali non unita constitui possit Parochus amovibiliter?

Respondeo negativè, etiam non obstante consuetudine quâcunque contrariâ. Corrad. l. 3. c. 9. n. 39. citans Gonz. *gl.* 5. §. 6. n. 60. & ab hoc relatam S. Congreg. declarationem *ad cit.* c. 18. *Trid. sess.* 24. ubi sic declaratum fuit in præsentatione communitatis alicujus, allegantis consuetudinem amovendi Rectorem; testaturq; ipse Corrad. n. 41. à Cardinal. conc. *Trid.* interpretibus sic responsum Cardinali Caraffæ Atchi Episc. Neapolit. 11. Aug. 1618, ut in parochiali Ecclesia S. Petri & Pauli nationis Græcorum ab ejusdem nationis hominibus nominetur parochus ad eorum nutum amovibilis, nullatenus ab Amplitudine Vestra illustriss. est permittendum, &c. Quin etiam videtur id verum, non obstante fundatione fundatoris laici sic statuentis; Nam in hoc, quod fundator non possit constituere, ut Rector præsentetur amovibilis ad nutum Patroni, teste Gonz. *loc. cit.* n. 6. inclinavit Rota in una *Toletana juris nominandi*, de 29. Novembr. 1585. coram Blanchetto; in parochialibus enim Ecclesiis difficile admitti consuevit (vel etiam, ut ait Corrad. l. 3. c. 1. n. 1. non debet admitti) manualitas; eò quod sicut matrimonium carnale ad tempus non contrahitur, ita nec spirituale. Corrad. *loc. cit.* n. 36. & 39. Nihilominus etsi de jure communitatis beneficii curati sit status perpetuitatis, non manualitatis; ut *Ægid. decis.* 203. Abb. in c. *constitutus. de elect.* n. 2. apud Corrad. n. 41. posse tamen hunc statum mutari 40. annis completis cum possessione, & statu manualitatis, insinuat Corrad. *ibid.* citans c. *cum de beneficio. de prob.* in 6. Franc. Gemin. prob. *ibidem.* Porro qualiter parochia unita Monasterio, Collegio, alterive beneficio provideri possint per Vicarios non perpetuos, vide *suprà* c. 2. q. 26. item C. de Luc. *ad Trid.* d. 9. n. 1.

Questio 178. Num parochialis vacans, donec de illius Rectore provideatur, hodie dum adhuc possit interim ab Ordinario alicui dari in Commendam, nempe usque ad 6. menses, juxta c. nemo deinceps. de elect. in 6. c. commissa. eod. rit. & c. quanto. de divortio, in quibus duobus posterioribus capit. dicitur, quod Episcopus non possit commenda-

dam talem factam ad 6. menses prorogare iterum ad alios 6. menses, ne inde fiat fraus?

Respondeo negativè: supra dicta enim jura hodie dum correctâ sunt per *Trid.* ut ipsa S. Congregatio declaravit his verbis: *commenda, que ad 6. menses in Ecclesiis curatis fieri poterant ab Ordinariis juxta c. nemo. de elect. in 6. amplius post Trid. locum non habent, cum debeat in iis deputari Vicarius ad formam c. 18. sess. 24. Corrad. l. 3. c. 3. n. 20. Garc. p. 4. c. 4. n. 15, quin & specialiter non poterit Parochialis dari in commendam illi, qui per examen magis idoneus judicatus fuerit & electus; interim, dum is bullas à Papa obtineat, uti nec is constitui potest tantisper in ea Vicarius; siquidem habitâ notitiâ vacantis Parochiæ mox debet in ea constitui Vicarius, adeoque non expectandum tempus, quo dignior nominetur isti Ecclesiæ præficiendus. Garc. p. 9. c. 2. n. 21. & 22. citans pro hoc declarationem apertam Cardinal. de anno 1593. ad Episcop. Placent. quam se in forma authentica vidisse testatur.*

Questio 179. Quæ sit forma provisionis Ecclesiarum parochialium non unitarum monasterio, Collegio, &c.

Respondeo, hanc formam fuisse præscribi à Trident. *sess.* 24. c. 18. quam dein ampliavit, seu magis declaravit Pius V. *constit.* 47. sub decreto annullativo provisionis, ubi dicta forma servata non est. Hujus formæ compendiosam expositionem & elucidationem dat C. de Luc. *de Paroch.* d. 37. per totum, qui eam amicorum suorum alicui provisò de Episcopatu instructionis loco submisit, dictorumque ibi breve compendium repetit ad *Trid.* d. 32. n. 2. his ferè verbis: Forma igitur est, ut secutâ vacatione in quocunque demum mense sive Papali & reservato, sive Ordinario nullâ habitâ temporis distinctione, vel etiam ratione præsentis; vel non præsentis; realis vel personalis affectionis alicujus Apostolicæ illic Ordinarius aut ejus Vicarius generalis Vicarium provisionalem, qui sacramenta ministret, aliasque functiones parochiales peragat, donec provisio sequatur, cum honesta congrua constituat. Dein quando Episcopo opportunum videbitur infra 6. vel respectivè 4. menses concursus indicat mediante affixo in Ecclesia parochiali, aliisque locis consuetis desuper edicto, in quo statuto termino decem dierum (aut plurium, modo non excedatur terminus dierum 20. prohibetur enim Episcopus in constit. Pii V. terminum ultra alios 10. dies prorogare) invitentur pro certo loco, die, horâ concurrere volentes ad subeundum examen coram Ordinario aut ejus Vicario, ab Examinatoribus synodalibus, hoc est, in ultima diocesana synodo (intellige verâ & formali, quæ est Congregatio legitima, quam facit Episcopus cum Clericis sibi subjectis in sua diocesi, ad tractandum de his, quæ curæ parochialium incumbunt, & spectant ad reformationem, & bonum regimen Episcopatus. Henr. Bottæus *de synodo Episc.* p. 1. n. 3. & 5. apud Garc. p. 9. c. 2. n. 6. non verò ea, quæ fortè ad hunc solum effectum nominandi examinatores synodales fuisset congregata. Garc. *ibid.* n. 68.) ad hoc deputatis (ex quorum numero ad examinandum pro concursu ab Episcopo seligi & designari non possunt pauciores quàm tres) absque mixtura seu intervenu aliorum non synodalium, hoc est, unâ examinantium ferentiumque votum deci-

decisivum super approbatione, vel reprobatione examinatorum, ita ut sic formaliter interveniente, vel uno non synodali (secus est de interveniente solum materialiter, verbi gratia, pro assentientia Episcopi absque examine, & qualiter frequens praxis docet, quod ipso Episcopo praesente, interveniat quoque ejus Vicarius generalis, ac etiam Cancellarius, alique officiales vel familiares; quin & interventum hunc, nam dum ab iis ad majorem aliquam Episcopi satisfactionem fiunt interrogationes aliqua examinandis, & peracto quoque examine eorum iudicium in forma discursiva, vel consultiva profertur, prodesse potius experientia sua testatur de Luca *ad Trid. d. 32. n. 13.* ad occurrendum nimirum aliquando collusionibus & machinationibus examinatorum etiam hi audeant tam facile reprobare, quos constat se bene gefisse) vitietur actus, vide & hoc punctum fuisse roboratum à Corr. *l. 3. c. 3. à n. 32.* Habito examine super literatura (cujus examinis varius est stylus pro examinatorum arbitrio, laudabiliorem & frequentiorum Card. de Luca. *de paroch. d. 32. n. 18.* dicit illum, ut singuli separati interrogentur super iisdem) & inquisitione ac ponderatione super vita, moribus, prudentia, aliisque muneris parochiali congruis referendum Episcopo, quos dignos seu idoneos approbent, quos indignos reprobent, ut ex iis, qui cum majore suffragiorum parte inter candidatos seu approbatos fuerint adscripti, Episcopus illum praeligat, quem magis idoneum credit; ac demum ubi ad ejus liberam provisionem collatio spectat, faciat illam praelecto; ubi verò spectat ad Papam ex reservationis alteriusve affectionis causa, testimoniales literas det praelecto ad obtinendam in vi earum provisionem Apostolicam; veletiam, ubi provisio ad alium inferiorem spectat, similes literas ad hunc directas concedat praelecto, ita ut provisio ad dictum praelectum restringatur. Ita ferè citatus C. de Luca. Advertit circa hac Less. *l. 2. c. 34. n. 85.* multa ex his passim non esse recepta; quamvis merito omnia recipi deberent, unde ibi irrita non sunt collationes, non facta secundum hanc formam. Advertendum etiam est ad ipsa postrema verba *cit. c. 13. Trident.* licebit etiam synodo provinciali, si qua in supra dictis circa examinis formam addenda, remittendaque esse censuerint, providere. Atque cum ex his constet provisionis parochialium formam consistere, potissimum in concursu rite instituendo pro majore dictorum elucidatione.

Quaestio 180. An nominatio & vocatio plurimum ad examen sit de forma concursus, ita ut si de uno tantum facta sit quantumcunque idoneo, concursus sit nullus?

Respondeo affirmative: requiri enim pluralitatem pro forma, satis indicant verba illius Concilii: Idoneos Clericos nominet. Lott. *loc. cit. n. 52.* ubicunque autem pluralitas pro forma requiritur, nunquam resolvitur in singularitatem; juxta Tiracq. *ad l. si unquam, l. de revocat. donat. num. 252.* & Bald. *l. 5. consil. 403. n. 3.* unde etiam ut Lott. *n. 56.* si ex pluribus oppositoribus unus tantum fuerit examinatus, & approbatus, concursus redditur suspectus juxta decis. 1148. *n. 5.* apud Seraph. Porro si plures se opposuerint & descripti sint, omnes debere examinari, vel saltem ad examen singulariter vocari, ait Lott. *n. 54.* eò quòd ubi est certus, vel

certi oppositores, non sufficit vocatio per edictum, sed exigitur singularis vocatio.

Quaestio 181. An necessarium, & de forma per edictum publicum fieri vocationem omnium, quotquot examinari volunt?

Respondeo: hanc vocationem per edictum publicum esse in arbitrio Episcopi aut synodi provincialis pro more regionis. Lott. *l. 2. q. 31. n. 46. & 47.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 36. & seq.* contra Zerol. *in praxi Ep. p. 1. V. parochia. s. 2. d. 2.* & Zechum *de rep. Eccl. c. 28. de paroch. num. 6.* putantes edictum publicum esse de forma ex constit. Pii V. eum tamen dicat Conc. *cit. c. 18.* expresse: Episcopus verò, qui jus patronatus habet, intra 10. dies vel aliud tempus ab Episcopo praescribendum, idoneos aliquos Clericos coram deputandis examinatorebus nominet: liberum tamen sit etiam aliis, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre &c. Et dein subditur: etsi Episcopo aut synodo provinciali videbitur magis expedire per edictum publicum vocentur, qui volunt examinari, &c. Unde jam liberum est Episcopo absque tali edicto nominatos à se vel ab aliis delatos singulariter vocare; & hæc est vis dictæ clausulæ: si videbitur. Menoch. *de arbit. l. 1. q. 8. n. 2.* porro, si synodus provincialis ita statuit, servandum est, & vocatio facienda per edictum publicum. Garc. *n. 36.* & sic habet declaratio S. Congreg. apud illum *ibidem n. 37.*

Quaestio 182. Quinam in specie ad concursum admittendi, aut ab eo excludendi?

1. **R**espondeo primò: Episcopus admittere nequit ad concursum habendum pro parochialibus vacantibus per resignationem factam in manibus suis, consanguineos, affines vel familiares, tam suos aliorumque collatorum, quam resignantis, idque vi Bullæ Pii V. editæ super resignatione beneficiorum: sic habet declaratio S. Congreg. quam vide apud Corr. *cit. l. 3. c. 4. n. 10.* Et Garc. *c. 20. n. 207.* contrarium est, dum parochia vacant per obitum; sive vacant in mensè Ordinario sive Apostolico. Garc. *loc. cit. n. 212.* Corr. *loc. cit. n. 11.* citans quoque desuper Rotæ decisionem, ac testans, se vidisse desuper literas Card. Lancellotti tunc praefecti S. Congreg.

2. Respondeo secundò: Rector Ecclesiæ alicujus parochialis, aut alterius beneficii curati de jure non impeditur, quo minus possit admitti ad concursum pro altera parochia vacante; nec est in potestate Episcopi illum non admittere. Lamb. *p. 1. l. 2. q. 7. a. 5.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 207.* Corrad. *loc. cit. n. 12.* citantes pro hoc clarè S. Congreg. declarationem. Quin etiam valere non videtur constitutio synodi Diocesanae vel provincialis, quæ statueretur, ne habens beneficium curatum, admittatur ad concursum pro alio curato intra 3. vel 4. annos Corrad. *ibid. Garc. n. 209.*

3. Respondeo tertio: qui elapso termino edicti re adhuc integræ, hoc est, examine pro concursu necdum habito, comparet, petitque admitti ad examen, potest & debet admitti. Corr. *l. 3. c. 4. n. 23.* Garc. *n. 206.* citatque uterque clarè desuper declarationem S. Congreg. manu Card. Matthæi subscriptam, quæ adducta, idem resolvit Rota *in una Calguritana portionis 22. Aprilis anno 1602. coram Ortembergo* apud Garc. additque insuper rationem; quod nimirum

mirum